

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Til: Oslo, Bergen, Stavanger, Drammen,
Trondheim, Bærum, Kristiansand,
Skedsmo, Sandnes, Lørenskog, Skien
og Tromsø

Rundskriv: 04/09
Dato: 12.12.2008
Saksnr. 08-03580

STATSBUDSJETTET 2009 - KAP. 651, POST 62, KOMMUNALE INNVANDRERTILTAK

TILSKUDD TIL SPRÅKKARTLEGGING AV FØRSKOLEBARN PÅ HELSESTASJONER

Det er i statsbudsjettet for 2009 foreslått bevilget 10 millioner kroner til videreføring av forsøket med systematisk språkkartlegging av alle fireåringer ved helsestasjon. De 12 kommunene med størst innvandrerbefolkning samt Tromsø skal kunne søke. Prosjektmidler vil bli tildelt etter søknad.

Søknadsfrist

8. januar 2008.

Søknaden skal leveres via nettbasert søknadsskjema som vil være tilgjengelig på IMDIs nettsider samtidig med at rundskrivet blir lagt ut.

Bakgrunn

Alle fireåringer gjennomgår en helhetlig kontroll på helsestasjonen, der også språkutvikling blir kartlagt. Målet med kartleggingen er å avdekke behov for språkstimulering og henvise til videre undersøkelse eller aktuelle tiltak på et tidlig tidspunkt. Helsestasjonene når de fleste førskolebarna, og har derfor en unik mulighet til å følge det enkelte barns språkutvikling og gi foresatte veiledning og informasjon.

Språkkartleggingsverktøyet SPRÅK 4 til bruk for kartlegging av fireåringer på helsestasjon er utviklet i et samarbeid mellom Institutt for spesialpedagogikk ved Universitetet i Oslo og bydel Grorud i Oslo.

Utprøving av SPRÅK 4 ble iverksatt i Oslo, Bergen, Stavanger, Drammen, Trondheim, Bærum, Kristiansand, Skedsmo, Sandnes, Lørenskog, Skien og Tromsø i 2006 og videreført i 2007. Forutsatt Stortingets årlige godkjenning av statsbudsjettet, ønsker regjeringen å videreføre prosjektene også i 2009. Ordningen med bruk av kartleggingsverktøyet Språk 4 er under evaluering, og resultatene skal foreligge innen utgangen av 2008. Evalueringen skal gi grunnlag for å vurdere om ordningen skal gjøres landsdekkende fra 2010.

Mål

- Så tidlig som mulig fange opp svak språkutvikling hos barn generelt, samt mangelfulle norskkunnskaper hos barn med et annet morsmål enn norsk og samisk.
- Gjennom veiledning til foreldrene og tilrettelegging av varierte språkstimuleringstiltak sikre at barna har bedre forutsetninger for å følge undervisningen ved skolestart.

Delmål

- Prøve ut modeller for kunnskaps- og erfaringsoverføring til helsestasjoner og kommuner i regionen som ikke har deltatt i forsøk med systematisk språkkartlegging.
- Utarbeide et opplegg for hvordan man på en god måte kan språkkartlegge/viderehenvise og følge opp barn med mangelfulle norskkunnskaper

Målgruppe

Alle barn som omfattes av fireårskonsultasjon på helsestasjon i de nevnte 12 kommunene. Ansatte på helsestasjoner i kommuner som omfattes av prosjektenes arbeid med kunnskaps- og erfaringsoverføring.

Kriterier for å få tilskudd

- Hovedfokus i prosjektene skal være:
  - overføring av kunnskap og erfaringer til helsestasjoner og kommuner i regionen som ikke har deltatt i prosjektet.
  - Utvikling av opplegg for å språkkartlegge, henvise og følge opp barn med mangelfulle norskkunnskaper.
- Bruk av språkkartleggingsverktøyet SPRÅK 4 på alle barn ved fireårskonsultasjonen forutsettes å være en del av det ordinære helsestasjonstilbudet i kommunen.
- Det forutsettes videre at helsesøstre har fått opplæring i bruk av verktøyet, og at språkkartleggingen er basert på et formalisert tverrfaglig, samarbeid med barnehage, PPT og eventuelt andre relevante instanser.
- Barnehageplass og språkstimulering i barnehage vil være sentrale tiltak for å styrke norskferdigheter og / eller svak språkutvikling.
- Veiledning og informasjon til foresatte, samt samarbeid med foresatte om språkstimulerende tiltak må være en forutsetning.
- Arbeidet må forankres i kommuneledelsen, f.eks. gjennom styringsgruppe for prosjektet.
- Prosjektet må sees i sammenheng med kommunens øvrige bruk av tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder, samt tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til oppfølging av barn på grunnlag av språkkartleggingen ("Språkløftet"). For nærmere informasjon se www.udir.no

Vilkår for tildeling av tilskudd

Tilskuddsmidlene skal gå til videreføring av de allerede igangsatte prosjektene, men med fokus på kunnskaps- og erfaringsoverføring til ansatte på helsestasjoner i kommuner som ikke har deltatt i prosjektet.

Tilskuddet skal dekke utgifter til prosjektledelse, opplæring og kompetanseheving av helsesøstre og annet personell, samt utvikling og ferdigstilling av materiell knyttet til språkkartleggingen. Selve språkkartleggingen for å avdekke behov for språkstimulerings tiltak forutsettes dekket over kommunens ordinære budsjett. Midlene kan ikke gå til investeringer, anskaffelser eller ordinær drift av helsestasjon. Det forutsettes at kommunen bidrar til finansiering av prosjektet.

Det gis tilsagn kun for 2009. Midlene kan ikke overføres til 2010 og må brukes i 2009.

Søknadens form og innhold

Søknaden skal leveres via nettbasert søknadsskjema som vil være tilgjengelig på IMDi's nettsider www.imdi.no under "Tilskudd og rundskriv". Det vil bli lagt ut informasjon og veiledning for bruk av elektronisk søknadsskjema.

Rapportering for budsjettåret 2009

Årsrapport bestående av resultatrapport og regnskap for 2009 skal leveres elektronisk innen 1. februar 2010 til IMDi. Hensikten med rapportering fra prosjektet er å dokumentere og vurdere i hvilken grad en har oppnådd tilskuddsordningens mål, herunder delmålene for Språk4 om 1) overføring av kunnskap og erfaringer fra prosjektene til helsestasjoner og kommuner som ikke har deltatt i forsøk med systematisk språkkartlegging, og 2) utarbeidelse av opplegg for språkkartlegging, henvisning og oppfølging av barn med mangelfulle norskkunnskaper.

Prosjektansvarlig skal redegjøre for resultater og ressursbruk. Rapporten skal inneholde faglige vurderinger av metoder som er brukt, oppsummere erfaringene og identifisere problemstillinger og utfordringer i prosjektarbeidet.

Rapporten skal utformes slik at den lett kan videreformidles til fagpersoner i andre kommuner og legges ut på IMDi's nettsider.

Det vil bli utarbeidet nettbaserte elektroniske skjemaer for rapportering som vil bli lagt ut på IMDi's nettsider. Av disse og av tilskuddsbrevene vil det fremgå nærmere definerte kriterier for mål- og resultatoppnåelse.

Oppfølging

IMDi vil arrangere møter og nettverkssamlinger for prosjektdeltakerne, og det vil bli lagt opp til veiledning og kontakt med prosjektene. Prosjektene forventes å levere underveisrapporter. Dette vil fremgå nærmere av tilskuddsbrevene.

Rapportering for budsjettåret 2008

Elektronisk rapporteringsskjema vil være tilgjengelig på IMDi's nettsider fra 1. januar 2009.

Kontaktperson i IMDi er rådgiver Ingrid Mohn, tlf. 22 16 88 73, e-postadresse: ism@imdi.no.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Osmund Kaldheim
direktør

Bjørn Holden
leder
Analyse og tilskudd